

Анастасія КОЗАК

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Оксана ПІДДУБНА

кандидат педагогічних наук, доцент

Житомирський державний університет імені Івана Франка

СУЧАСНІ НАПРЯМИ ДИЗАЙНУ (НА ПРИКЛАДІ АВТОРСЬКОЇ ІЛЮСТРОВАНОЇ КНИГИ «ВТРАЧЕНІ ДУШІ»)

Сучасний дизайн формується в умовах активної взаємодії мистецьких практик і цифрових технологій, що зумовлює його міждисциплінарний характер. Для нього є характерними поєднання традиційних художніх засобів із цифровими інструментами, а також орієнтація на емоційний і комунікативний вплив на глядача. Як зазначається у навчальних і наукових матеріалах з графічного дизайну, ілюстрація та цифрове мистецтво сьогодні розглядаються як важливі складові візуальної комунікації, що виходять за межі допоміжної ролі щодо тексту чи інформації [1].

У сфері книжкового дизайну ці процеси проявляються особливо виразно. Ілюстрація перестає бути лише візуальним супроводом тексту й набуває самостійної смислотворчої функції, формуючи атмосферу, настрої і концептуальний вимір видання. У цьому контексті авторська ілюстрована книга «Втрачені душі» може розглядатися як приклад реалізації сучасних напрямів дизайну в межах індивідуального творчого підходу.

Однією з провідних тенденцій сучасного графічного дизайну є персоналізація та акцент на авторському стилі. Унікальна візуальна мова стає ключовим засобом ідентифікації творчого продукту й відображає світоглядні та емоційні позиції автора. Дослідники сучасного графічного дизайну підкреслюють, що саме авторський підхід і відмова від універсальних шаблонів формують актуальність візуальних рішень у сучасному культурному просторі (Піддубна О., Максимчук А., Петухова Т., 2024 [2, с. 96-100]). В ілюстрованій книзі це проявляється через характер графіки, колористичні рішення, композиційні прийоми та символіку, що об'єднуються в цілісний візуальний наратив, який перебуває у постійній взаємодії з текстом.

Важливою рисою сучасного книжкового дизайну є також синтез традиційних і цифрових технологій. Використання графічних планшетів, цифрової обробки зображень і комп'ютерної верстки дозволяє дизайнерам експериментувати з фактурою, світлом, прозорістю та багатошаровістю композиції. Водночас інтерес до ручних технік — олівця, туші, акварелі — не зникає, а навпаки, посилюється як засіб надання роботам емоційної глибини та відчуття автентичності. Подібний підхід до поєднання

цифрових інструментів і традиційної образності простежується і в сучасних дослідженнях цифрової ілюстрації, зокрема у працях, присвячених створенню національно впізнаваних образів у цифровому середовищі (Поліщук О. П., Погосян Д. Р., 2024 [3, с. 122-131]).

У книзі «Втрачені душі» інтеграція ручної графіки з цифровими ефектами може виступати не лише технічним прийомом, а й засобом передачі психологічного стану персонажів, створення напруженої атмосфери та багатовимірного візуального простору. Такий підхід відповідає загальним тенденціям розвитку графічного дизайну в Україні та світі, де технології розглядаються як інструмент розширення художніх можливостей, а не як самоціль (Шостачук Т. В. та ін., 2024 [5, с. 1602-1616]).

Ще одним важливим напрямом сучасного книжкового дизайну є концептуальність і символізм. Візуальні образи дедалі частіше набувають метафоричного характеру та апелюють до асоціативного мислення читача. Це відповідає загальним засадам постмодерного мистецтва, де інтерпретація й багатозначність відіграють ключову роль. У контексті авторської книги «Втрачені душі» символічні мотиви можуть підкреслювати теми внутрішнього пошуку, втрати, трансформації та духовної кризи, поглиблюючи смисловий рівень тексту.

Сучасний книжковий дизайн також характеризується прагненням до мінімізації та композиційної виваженості. Продумане використання простору, баланс між текстовими та графічними елементами, гармонійна робота зі шрифтом сприяють формуванню цілісного візуального образу видання й комфортного сприйняття інформації. Як зазначають дослідники графічного дизайну, мінімалізм у сучасних проектах не означає спрощення, а слугує засобом концентрації уваги на ключових змістових акцентах [2].

Отже, авторська ілюстрована книга «Втрачені душі» може бути розглянута як приклад втілення сучасних тенденцій графічного та книжкового дизайну, що поєднують авторський стиль, цифрові інновації, концептуальність і композиційну цілісність. Такий синтез художнього мислення й технологічних можливостей відповідає актуальним науковим підходам до розуміння графічного дизайну як засобу візуальної комунікації та емоційного впливу на глядача.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ілюстрація, цифрове мистецтво, сучасна реклама та фірмовий стиль. Графічний дизайн як засіб візуальної комунікації : дистанційний курс. Урок 2. Київська спеціалізована школа № 305. URL: <https://sites.google.com/view/kcml33m/графічний-дизайн-як-засіб-візуальної-комунікації-6-год/урок-2-ілюстрація-цифрове-мистецтво-сучасна-реклама-та-фірмовий-стиль-н> (дата звернення 19.02.2026)

2. Піддубна О., Максимчук А., Петухова Т. Сучасний графічний дизайн та його особливості. Актуальні питання гуманітарних наук міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного університету імені Івана Франка. 2024. Вип. 74, т. 2. С. 96-100. <http://eprints.zu.edu.ua/40987/> (дата звернення 19.02.2026)
3. Поліщук О. П., Погосьян Д. Р. Розробка образу української дівчини при створенні цифрових ілюстрацій до настінного перекидного календаря на 12 місяців. Український мистецтвознавчий дискурс. 2024. № 2. С. 122-131. <http://eprints.zu.edu.ua/40767/> (дата звернення 19.02.2026)
4. Шостачук Т. В., Петухова Т. А., Денисенко А. О., Трегуб А. М., Піддубна О. М. Сучасні тенденції графічного дизайну у світі та в Україні. Наукові інновації та передові технології. 2024. № 11 (39). С. 1602-1616. <http://eprints.zu.edu.ua/41784/> (дата звернення 19.02.2026)